

رابطه ی هوش هیجانی با انواع سبکهای مدیریت تعارض

فریده زند^۱، دکتر فرهاد جمهوری^۲ و بهشته میرزایی^۳

تحقیق حاضر، به منظور یافتن رابطه ی سبک مدیریت تعارض و مولفه های اصلی هوش هیجانی در میان مدیران شهر تهران انجام گرفته است. جامعه ی آماری، شامل تمامی مدیران صنعتی شهر تهران بود. که از این جامعه ۱۵۲ نفر (۹۱ مرد و ۶۱ زن) به شیوه ی تصادفی، انتخاب و با دو پرسشنامه ی هوش هیجانی بار-ان^۴ و پرسشنامه ی مدیریت تعارض^۵ مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج، نشان داد هوش هیجانی با سبک همکاری، رابطه ی مثبت و با سبک سازش و سبک اجتنابی، رابطه ی منفی دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که می توان از روی نمرات سبک همکاری و سبک اجتنابی مدیریت تعارض، هوش هیجانی مدیران را پیش بینی نمود.

واژه های کلیدی: هوش هیجانی، سبک مدیریت، مدیریت تعارض

مقدمه

رشد یک سازمان، وابسته به نحوه ی مواجهه با تعارض هاست. الزاماً، فقدان تعارض ها نمی تواند بهترین شرایط ابقا را فراهم کند. شیوه ی تصمیم گیری در تعارض می تواند، سازنده یا مخرب باشد. شیوه ی سازنده در تعارض، به ما کمک می کند تا موقعیت را از زوایای مختلف ببینیم اما شیوه ی مخرب می تواند هدایتگر ویرانی باشد. بنابراین، مدیریت تعارض ها مهمترین شرطی است که وابسته به رشد تمام سازمان است. درواقع، مسیر تعارض مشروع بوده و شاخص مثبتی از سلامت یک سازمان است (آنتونیونی^۶، ۱۹۹۸). اولکام و هاکوفازلو^۷ (۲۰۰۴) نشان دادند که اگر تعارض به دقت و به طور کوشا مدیریت شود، به یکی از مهمترین ابزار در رشد سازمان بدل خواهد شد.

۱. کارشناس ارشد روان شناسی عمومی دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد واحد رودهن

۲. استادیار و هیات علمی دانشکده ی روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی

۳. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

4. Bar.on questionnaire

5. Conflict management questionnaire

6. Antonioni

7. Olcum & Hacufazhoglu

رحیم^۱ و همکاران (۲۰۰۲) تعارض را به عنوان فرایندی تعاملی تعریف کرده است که ناسازگاری اختلاف یا ناهمگونی درون یا بین نهادهای اجتماعی را آشکار می سازد (سریواسان^۲، ۲۰۰۵). الگوهای گوناگونی از مدیریت تعارض ها توسط پژوهشگران پیشنهاد شده است (توماس^۳، ۱۹۷۶ رحیم و بونوما^۴، ۱۹۷۹ و سریواسان، ۲۰۰۵). الگوی سازنده ی مدیریت تعارض با تجارت هیجانی مثبت و خودکارآمدی و الگوی مخرب، با هیجانات منفی و ناکارآمدی همبسته است (دزیولیا و یاگیل^۵، ۲۰۰۴).

سریواسان (۲۰۰۵) در تحقیقات خود رابطه ای مثبت بین تجارب مدیریتی با هوش هیجانی نشان داده است و سونیندیو و هادیکوزومو^۶ (۲۰۰۵) با بررسی این رابطه در میان رهبران، نشان داده اند که رهبرانی با هوش هیجانی بالا به استفاده از سبک های تطبیقی و همکاری گرایش بیشتری دارند. سوزانتو^۷ (۲۰۰۶) نشان داده است وقتی آزمودنی ها نسبت به ریسیستان با تعارض مواجه می شوند به استفاده از سبک همکاری به دنبال سبک مصالحه متمایل می شوند. یو، ساردسای^۸ و همکاران (۲۰۰۶) نیز بین هوش هیجانی و سبک مدیریت تعارض همکاری و مصالحه، رابطه ای مثبتی را گزارش کرد و نشان دادند که سبک همکاری از طریق هوش هیجانی، قابل پیش بینی است.

هوش هیجانی، در مطالعات گوناگونی مورد توجه قرار گرفته است. بسیاری از محققان، نشان دادند که هوش هیجانی می تواند برخی از فراورده های مربوط به کار را پیش بینی کند که شامل عملکرد شغلی (گلمن^۹، ۱۹۹۶؛ تیچلر^{۱۰} و همکاران، ۲۰۰۲؛ بکمن^{۱۱} و همکاران، ۲۰۰۰) مسایل رهبری (گلمن، ۱۹۹۸؛ کوپر و ساواف^{۱۲}، ۱۹۹۷؛ هیگز^{۱۳}، ۲۰۰۲؛ سیواناثان و فکن^{۱۴} ۲۰۰۲) گردش معاملات (گلمن، ۱۹۹۸) رفتارهای شهروندی (دی و کارول^{۱۵}، ۲۰۰۴) و کیفیت حل مساله (رحیم و مینورز^{۱۶}، ۲۰۰۳) است. کیاروچی^{۱۷}، دین و اندرسون (۲۰۰۲) دریافتند که هوش هیجانی، رابطه ای مثبتی با راهبردهای حل مساله و رابطه ای منفی با راهبردهای مذاکره، در مدیریت تعارض دارد

- 1.Rahim
- 2.Srivasan
- 3. Thomas
- 4. Bonoma
- 5. Desiyiva & Yagil
- 6. Sunindijo & Hadikusumo

- 7. Susanto
- 8. Yu, Sardessai
- 9. Goleman
- 10. Tischler
- 11. Bachman
- 12. Cooper & Sawaf

- 13. Higgs
- 14. Sivanathan & Fekken
- 15. Day & Carroll
- 16. Minors
- 17. Ciarrochi et al

(رحیم و همکاران، ۲۰۰۲). مطالعات نشان دادند که ابعاد هوش هیجانی بر روی نگرش شغلی کارکنان، رفتارها و عملکردهایشان تاثیر دارد (چان و لام، ۲۰۰۴). با توجه به آنچه گفته شد، در این پژوهش به دنبال تبیین رابطه‌ی هوش هیجانی با سبک‌های مدیریت بوده‌ایم.

روش

جامعه‌ی آماری، نمونه و روش نمونه‌گیری

جامعه‌ی مورد نظر در این پژوهش، تمام مدیران شهر تهران بود. به این منظور از میان مدیران مراجعه کننده به سازمان مدیریت صنعتی ایران، ۱۵۳ نفر (۹۱ مرد و ۶۱ زن) به صورت تصادفی انتخاب و با آزمون هوش هیجانی بار-ان و مدیریت تعارض، مورد ارزیابی قرار گرفتند.

ابزار

در این پژوهش، از دو پرسشنامه‌ی هوش هیجانی بار-ان و پرسشنامه‌ی مدیریت تعارض به عنوان ابزار پژوهش استفاده شده است.

پرسشنامه‌ی هوش هیجانی بار-ان: این آزمون، شامل ۹۰ سوال است و پاسخ‌های آزمون بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای در طیف لیکرت (کاملاً موافق، موافق، تاحدودی، مخالفم و کاملاً مخالفم) تنظیم شده است. این ۱۵ مقیاس، با عنوان خودآگاهی هیجانی، خود ابرازی، عزت نفس خود شکوفایی، استقلال، همدلی، مسؤولیت پذیری اجتماعی، روابط بین فردی، واقع گرایی انعطاف پذیری، حل مساله، تحمل فشار روانی، کنترل تکانش، خوش بینی و شادمانی، مشخص شده‌اند. پایایی این آزمون با روش آلفای کربنax ۰/۹۳ بدست آمد. راحله سمویی، این آزمون را روی ۵۰۰ دانشجوی رشته‌های مختلف در سنین بین ۱۸ تا ۴۰ سال در دانشگاه‌های اصفهان، علوم پزشکی اصفهان و دانشگاه آزاد خوارسگان در دو جنس هنجار کرده و پایایی این آزمون را ۰/۸۸ گزارش کرده است (شرکت روان تجهیز سینا، ۱۳۸۶).

آزمون مدیریت تعارض: این پرسشنامه، از ۳۰ سوال تشکیل شده است که به ترتیب، سبک تشریک مساعی، سبک اجتناب، سبک گذشت و ایثار، سبک مصالحه و سبک رقابت افراد را ارزیابی می‌کند. پاسخ به این پرسشنامه بر اساس روش لیکرت به صورت همیشه، معمولاً، گاهی، بندرت و هرگز انجام می‌شود. این آزمون در سال ۱۳۷۹ در تهران، توسط ایزدی یزدان آبادی، با ضربه پایایی ۵۸٪ هنگار شده است (سخایی قلعه‌رودخانی، ۱۳۷۷).

یافته ها

مولفه های توصیفی متغیرهای مورد بررسی و ضربه همبستگی متغیرها در جدول ۱ و ۲ ارایه شده اند.

جدول ۱: جدول توزیع شاخص های موکزی و پراکندگی متغیرهای هوش هیجانی و سبک های مدیریت تعارض

سبک رقابت	سبک گذشت	سبک اجتناب	سبک مصالحه	سبک مساعی	تشریک	هوش هیجانی	تعداد داده های متغیر
۱۵۲	۱۵۲	۱۵۲	۱۵۲	۱۵۲	۱۵۲	۱۵۲	میانگین
۲۱/۸۷۵	۱۳/۱۸	۱۴/۱۶	۲۲/۲۲	۱۹/۰۱	۳۳۳/۲۲		
۰/۴۲	۰/۳۲	۰/۳۲	۰/۳۵	۰/۲۹	۲/۴۳		خطای معیار میانگین
۲۱/۰۰	۱۴/۰۰	۱۴/۰۰	۲۳/۰۰	۱۹/۵۰	۳۳۱/۵		میانه
۲۱*	۱۴	۱۴	۲۴	۲۱	۳۳۱		نما
۵/۱۸	۳/۹۷	۳/۹۹	۴/۳۶	۳/۶۳	۲۹/۹۴		انحراف معیار
۲۶/۸۹	۱۵/۷۸	۱۵/۹۹	۱۸/۹۸	۱۳/۱۶۵	۸۹۶/۶۹		واریانس
۳۰	۱۸	۱۸	۲۱	۱۵	۱۵۳		دامنه
۱۱	۷	۷	۱۲	۱۰	۲۵۴		مقدار کمینه
۴۱	۲۵	۲۵	۳۳	۲۵	۴۰۷		مقدار بیشینه

* متغیر سبک رقابت دو نمایی است. کوچکترین نما در جدول نمایش داده شده است.

تجزیه و تحلیل یافته ها از طریق آزمون همبستگی پرسون نشان می دهد که بین دو متغیر هوش هیجانی و سبک همکاری مدیران، همبستگی مثبت وجود دارد ($P<0.01$) و درصد واریانس

جدول ۲: ضریب همبستگی بین هوش هیجانی و سبک های مدیریت تعارض

ضریب همبستگی	هوش هیجانی معنی داری	ضریب تعیین	مصالحه	اجتنابی	رقابتی	همکاری	سازش
۰/۳۶۱***	۰/۰۰۰	۰/۰۰۳	۰/۰۸۱	۰/۰۰۰	۰/۰۹۶	-	۰/۳۱***
-۰/۲۲۳***	-۰/۰۰۳	۰/۰۴۹۷	-	-	-	-	۰/۰۱۰
۰/۰۱۰	۰/۴۵۴	۰/۰۰۰	-	-	-	-	-

همان گونه که در جدول ۲ مشاهده می شود، بین دو متغیر هوش هیجانی و سبک سازش مدیران همبستگی منفی ($-0/223$) وجود دارد ($P<0/01$) و 5 درصد واریانس مشترک) و بین هوش هیجانی و سبک همکاری و سبک اجتنابی مدیران، همبستگی مثبت وجود دارد ($P<0/01$) و 10 درصد واریانس مشترک). در جدول ۳ مقدار ضریب بتای محاسبه شده برای سبک همکاری و سبک اجتنابی و سازشی نشان داده شده است.

جدول ۳: ضرایب پیش بینی هوش هیجانی از سبک مدیریت تعارض (سبک همکاری، سبک سازش و سبک اجتنابی)

معنی داری	ضرایب استاندارد شده			Enter	
	استاندارد شده				
	استاندارد شده	Beta	†		
۰/۰۰۰	۱۹/۷۱۰	-	۱۵/۷۰۵	۳۰۹/۶۹۰	
۰/۰۰۰	۰/۳۲۸	۰/۶۱۱	۰/۳۲۸	۲/۶۷۱	
۰/۰۰۴	-۲/۹۱۷	-۰/۲۸۴	۰/۷۲۹	-۲/۱۲۶	
۰/۷۶۷	۰/۲۹۶	۰/۰۲۹	۰/۷۴۲	۰/۲۲۰	

همانگونه که در جدول ۳ مشاهده می شود، مقدار ضریب بتای محاسبه شده برای سبک همکاری و سبک اجتنابی در سطح $0/01$ معنی دار است در حالیکه این رابطه، در مورد متغیر سبک گذشت معنی دار نیست لذا، متغیر هوش هیجانی تنها از روی سبک همکاری و سبک اجتنابی قابل پیش بینی است.

(نمودار ثابت $\times ۰/۱۲۶$) + (نمودار همکاری $\times ۲/۶۷۱$) + (نمودار سبک سازش $\times ۳۰۹/۶۹۰$) = نمودار هوش هیجانی

جدول ۴: ضریب همبستگی بین مولفه های هوش هیجانی و سبک های تعارض مدیاون

مولفه های هوش هیجانی						
سبک همکاری	سبک مصالحه	سبک اجتناب	سبک سازش	سبک رقابت	مولفه های هوش هیجانی	
سبک مدیریت تعارض						
-۰/۰۱۷	-۰/۲۳۱***	-۰/۲۸۶***	۰/۰۹۰	۰/۳۶۹***	ضریب همبستگی	حل مساله
۰/۸۳۸	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۲۷۲	۰/۰۰۰	معنی داری	
۰/۱۱۲	-۰/۱۸۰*	-۰/۱۷۰*	۰/۰۹۸	۰/۲۳۰***	ضریب همبستگی	خوبشدنی
۰/۱۶۹	۰/۰۲۷	۰/۰۳۷	۰/۲۳۱	۰/۰۰۴	معنی داری	
۰/۰۱۳	-۰/۰۹۲	۰/۲۸۵***	۰/۲۹۴***	۰/۴۰۰***	ضریب همبستگی	استقلال
۰/۸۷۳	۰/۲۵۹	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	معنی داری	
۰/۰۴۹	-۰/۱۵۵	-۰/۱۳۹	-۰/۱۰۵	-۰/۱۰۶	ضریب همبستگی	تحمل فشار روانی
۰/۵۴۷	۰/۰۵۶	۰/۰۸۷	۰/۱۹۶	۰/۱۹۳	معنی داری	
-۰/۱۱۹	-۰/۴۳۳***	-۰/۵۰۶***	۰/۰۷۱	۰/۴۵۹***	ضریب همبستگی	خودشکوفایی
۰/۱۴۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۳۸۵	۰/۰۰۰	معنی داری	
۰/۱۵۶	-۰/۰۹۳	-۰/۱۳۴	۰/۲۵۲	۰/۳۱۸***	ضریب همبستگی	خودآگاهی هیجانی
۰/۰۵۴	۰/۲۵۴	۰/۱۰۰	۰/۰۰۲	۰/۰۰۰	معنی داری	
-۰/۱۱۱	-۰/۱۸۹***	-۰/۲۴۱***	۰/۰۴۲	-۰/۳۱۸	ضریب همبستگی	واقع گرایی
۰/۱۷۲	۰/۰۲۰	۰/۰۰۳	۰/۶۰۷	۰/۳۶۲	معنی داری	
۰/۲۹۸***	-۰/۰۱۴	-۰/۱۱۹	۰/۰۲۰*	۰/۲۸۷***	ضریب همبستگی	روابط بین فردی
۰/۰۰۰	۰/۸۶۲	۰/۱۴۴	۰/۰۱۰	۰/۰۰۰	معنی داری	
-۰/۱۶۹*	۰/۰۰۴	-۰/۰۷۴	۰/۰۶۷	۰/۱۹۷*	ضریب همبستگی	خوش بینی
۰/۰۳۸	۰/۹۵۸	۰/۳۶۵	۰/۴۱۳	۰/۰۱۵	معنی داری	
۰/۱۴۶	-۰/۰۷۵	-۰/۳۰۷***	۰/۰۶۰	۰/۳۲۱***	ضریب همبستگی	عزت نفس
۰/۰۷۳	۰/۳۶۱	۰/۰۰۰	۰/۴۶۴	۰/۰۰۰	معنی داری	
-۰/۰۳۸	۰/۱۲۴	-۰/۱۷۸*	۰/۲۲۱**	۰/۱۰۹	ضریب همبستگی	کنترل تکانش
۰/۶۴۴	۰/۱۲۸	۰/۰۲۸	۰/۰۰۶	۰/۱۷۹	معنی داری	
-۰/۱۳۱	۰/۰۵۰	۰/۱۱۶	۰/۰۵۸	-۰/۰۰۱	ضریب همبستگی	اعطاف پذیری
۰/۱۰۸	۰/۵۴۳	۰/۱۵۴	۰/۴۷۵	۰/۹۹۱	معنی داری	
۰/۱۲۲	-۰/۱۵۷	-۰/۰۸۷	۰/۰۸۸	۰/۳۰۴***	ضریب همبستگی	مسوولیت پذیری
۰/۱۳۶	۰/۰۵۳	۰/۲۸۶	۰/۲۸۳	۰/۰۰۰	معنی داری	
۰/۰۴۳	-۰/۲۴۱***	-۰/۳۰۶***	۰/۰۰۱	۰/۴۰۰***	ضریب همبستگی	همدلی
۰/۵۹۷	۰/۰۰۳	۰/۰۰۰	۰/۹۸۹	۰/۰۰۰	معنی داری	
-۰/۲۹۹***	۰/۳۰۳***	-۰/۳۰۷***	-۰/۲۹۵***	۰/۰۴۷	ضریب همبستگی	خودابزاری
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۵۶۳	معنی داری	

همچنین، در رابطه ی سبک مدیریت استرس سازشگارانه و هوش هیجانی می بینیم که نمرات این مولفه با نمرات حل مساله، خوشبختی، خودشکوفایی، واقع گرایی و همدلی رابطه ی منفی دارد. سبک رقابتی نیز با نمرات خوشبینی و خودابزاری رابطه ی منفی دارد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه ی سبک های مدیریت تعارض با هوش هیجانی در میان مدیران سازمان های صنعتی بود. نتایج به دست آمده، نشان داد که بین سبک همکاری و هوش هیجانی، رابطه ی معنی داری وجود دارد. سبک همکاری که به عنوان مناسب ترین، اثربخش ترین و شایسته ترین سبک در میان انواع سبک های مدیریت تعارض شناخته شده است، به مدیران کمک می کند تا به گونه ای کنار هم کار کنند که همه برنده باشند. نتایج مطالعات، نشان می دهد که هوش هیجانی بالا با راه حل های همکاری، همبستگی دارد. رحیم و همکاران (۲۰۰۲) یو و همکاران (۲۰۰۶) شعبانی (۱۳۸۴) و سوزانتو (۲۰۰۶) نیز در پژوهش های خود، به نتایجی مشابهی دست یافته اند. این پژوهش، نشان داد که سبک سازش، با هوش هیجانی رابطه ی معنی دار دارد. در این رابطه کارگر (۱۳۸۰) نشان داده است که بین سبک گذشت با سابقه ی خدمت، ارتباط معناداری وجود دارد. همچنین سخایی قلعه روخدخانی (۱۳۷۷) در تحقیق خود نشان داد که مدیران به هنگام رویارویی با تعارض، از طریق نرمیش، مدارا و گذشت به کنترل آن می پردازند ولی، یو و همکاران (۲۰۰۶) رابطه ی سبک سازش با متغیر هوش هیجانی را، از نظر آماری معنادار ندانسته اند. همانگونه که در این پژوهش دیدیم، رابطه ی معناداری بین سبک مصالحة و هوش هیجانی یافت نشد. در حالی که شعبانی (۱۳۸۴) نشان داد که مدیران برخوردار از باورهای نظارتی غیرمستقیم، بعد از سبک همکاری و مدیران برخوردار از باورهای نظارتی مشارکتی، در مرتبه ی نخست از این سبک استفاده می کنند. سوزانتو (۲۰۰۶) نیز بیان می کند که آزمودنی های متعارض با موفق ترجیح می دهند که از سبک مصالحة استفاده کنند. از طرفی یو و همکاران (۲۰۰۶) خاطر نشان کردند که رابطه ی بین هوش هیجانی و سبک مصالحة، همانند رابطه ی هوش هیجانی و سبک همکاری نیست ولی، هوش هیجانی با این سبک نیز رابطه ی معناداری دارد.

نتایج این پژوهش، رابطه ی بین سبک رقابتی در مدیریت تعارض و هوش هیجانی را تایید نکرد. بنابراین نتیجه، با نتایج تحقیق یو و همکاران (۲۰۰۶) مغایرت دارد. آنها به این نتیجه دست یافتند که

هوش هیجانی سرپرستان، به طور معناداری بر سبک رقابتی زیرستان تاثیر مثبت دارد و مدیرانی که هوش هیجانی پایینی دارند، بیشتر به سراغ استفاده از این سبک می‌روند.

تحلیل رگرسیون متغیرهای سبک مدیریت تعارض و هوش هیجانی نشان داد که متغیر هوش هیجانی، تنها از متغیرهای سبک مدیریت تعارض همکاری و اجتنابی تاثیر می‌پذیرد و از روی آنها می‌توان متغیر هوش هیجانی مدیران را پیش بینی نمود. یو و همکاران (۲۰۰۶) نیز با استفاده از تحلیل های رگرسیون چند گانه برای کشف رابطه‌ی میان هوش هیجانی و پنج سبک مواجهه با تعارض نشان دادند که تحلیل رگرسیون به خوبی رابطه‌ی هوش هیجانی با سبک همکاری و رابطه‌ی هوش هیجانی با سبک مصالحه را تایید می‌کنند.

منابع

ایزدی یزدان آبادی، احمد، (۱۳۷۹)، مدیریت تعارض، تهران: دانشگاه امام حسین (ع)، موسسه چاپ و انتشارات بهارستان، جلیل. (۱۳۸۳). بررسی سبک‌های مدیریت تعارض در دبیرستانهای شهر یزد از دیدگاه مدیران. مجله علوم تربیتی و روان‌شناسی. دانشگاه یزد. پایان نامه و زمستان، ۱۱ (۳-۴): ۱۰۹-۱۳۲.

سخایی قلعه رودخانی، ابوطالب. (۱۳۷۷). بررسی سبک‌های مدیریت تعارض مدیران دبیرستانهای استان گیلان از نظر مدیران و دبیران این استان در سال تحصیلی (۱۳۷۵). پایان نامه (کارشناسی ارشد)- دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.

شرکت روان تجهیز سینا (۱۳۸۶). آزمون هوش هیجانی بارگان. ترجمه و اجرا و هنجار یابی: راحله سمووعی و همکاران.

شعبانی ورکی، بختیار و پورافشاری، احمد. (۱۳۸۴). تاثیر باورهای نظارتی مدیران مدارس ابتدایی بر سبک‌های مدیریت تعارض آنان. مجله علوم تربیتی و روان‌شناسی. زمستان، ۱۲ (۴) (ویژه نامه علوم تربیتی): ۵۱-۷۰.

کارگر، حمیده. (۱۳۸۰). بررسی رابطه مدیریت تعارض با اثربخشی سازمانی در شرکت مهندسی آب و فاضلاب استان کرمان. پایان نامه (کارشناسی ارشد)- دانشگاه آزاد اسلامی (واحد کرمان).

- Antonioni, D. (1998). Relationship between the Big Five Personality Factors and Conflict. *International Journal of Conflict Management*, 9 (4), 336-356.
- Bachman, J., Stein, S., Campbell, K., & Sitarenios, G. (2000). Emotional intelligence in the collection of debt. *International Journal of selection and assessment*, 8, 176-182.
- Chan, Ka Wai & Lam, Cheok San. (2004). Emotional Intelligence and Conflict Management Styles. *Asian Academy of Management Conference*. Shanghai, China.
- Ciarrochi, J., Deane, F. P. & Anderson, S. (2002). Emotional intelligence moderates the relationship between stress and mental health. *Personality and Individual Differences*, 32, 197-209.
- Cooper, R.K. & Sawaf, A. (2000). *Executive EQ. Emotional Intelligence in Business*. London: Texere.
- Day, A.L., and S.A. Carroll. 2004. Using an ability based measure of emotional intelligence to predict individual performance, group performance, and group citizenship behaviours. *Personality and Individual Differences* 36, 1443-1458.
- Desivilya, Helena. Syna. & Yagil, Dana. (2004). The Role of Emotions in Conflict Management The Case of Work Teams. *The 17 Annual Conferences of the International Association for Conflict Management*, Pittsburg, PA.
- Goleman D. (1998). *Working with emotional intelligence*, New York: Bantum Books.
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence: why it can matter more than IQ*. New York: Bantam Books.
- Goleman, D. (1996). *Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ*. London: Bloomsbury Publishing.
- Higgs, M. (2002). Do leaders need emotional intelligence: A study of the relationship between emotional intelligence and leadership change. *International Journal of Organisational Behavior*, 5(6), 195-212.
- Olcum,Munevver Cetin, Hacufazhoglu Ozge(2004),Conflict management styles: a comparative study of university academics and high school teachers, *Journal of American Academy of Business*, Cambridge,September,04.
- Rahim, M. A., Bonoma, T.V. (1979), nabaging organizational conflict: a model for diagnosis and intervention, *Psychological Reports*, 44.
- Rahim, M. A. & Minors, P. (2003). Effects of emotional intelligence on concern for quality and problem solving. *Managerial Auditing Journal*. 18 (2), 150-155.

- Rahim, M. A., Zhao, J. H., Yu, C. S., Chan, K. W., Kwok, W. Y., Alves, M. G., Lee, C. W., Rahman, M. S., Ferdausy, S & Rene, V. W. (2002). A Model of Emotional Intelligence and Conflict Management Strategies: A Study in Seven Countries. *The International Journal of Organizational Analysis*, 10 (4), 302-326.
- Rahim, M.A., & Minors, P. (2003). Effects of emotional intelligence on concern for quality and problem solving [Electronic edition]. *Managerial Auditing Journal*, 18(2), 150-155.
- Sivanathan, N., & Fekken, G.C. (2002). Emotional intelligence, moral reasoning and transformational leadership [Electronic edition]. *Leadership & Organization*, 23(4), 198-204.
- Srivasan, P.T, (2005), *Emotional Intelligence and Conflict Management Styles among Management Teachers and Students'* UAC funded field study, Department of Management Studies, University of Madras.
- Srivasan, P. T. & George, S. (2005). *Relationship of Emotional Intelligence and Conflict Management Styles among Management Teachers and Students*, UAC funded filed study Department of Management Studies. Chennai: University of Madras.
- Sunindijo, Riza Yosia & Hadikusumo, Bonaventura H. W. (2005). *Benefits of Emotional Intelligence to Project Management: A Study of Leadership and Conflict Resolution Style of Project Managers in Thailand*. The Queensland University of Technology Research Week International Conference.
- Susanto, Ely. (2006). *Emotional Intelligence, Conflict Management Styles, and Job Performance: A Case of Public Organization in Indonesia*. National Cheng Kung University Library, Taiwan.
- Thomas, K.W.(1976).Conflict and conflict management, In M.D.Dunnette (Ed.), *Handbook of industrial and organizational psychology*, Chicago:Rand McNally.
- Tischler, L., Biberman, J., & McKeage, R. (2002). Linking emotional intelligence, spirituality and workplace performance: Definitions, models and ideas for research. *Journal of Managerial Psychology*, 17, (3), 203-218.
- Yu, C. S., Sardessai, R. M., Lu, J. & H. (2006). Relationship of emotional intelligence with conflict management styles an empirical study in China. *International Journal of Management and Enterprise Development*. Vol. 3. No. 1/2. 19- 29.